

OKUL SAĞLIĞI

Okul:

- Gelecek kuşakların toplumlarını oluşturacak ve daha sonraki yıllarda topluma hizmet verecek çocukları bünyesinde toplayan ve onları yetiştiren bir kuruluştur.

- Eğitimin, kişi ve toplumun sağlığını daha iyiye doğru götüren bir araç olarak ele alınması gerekmektedir

- Çocukların **bedensel, akılsal, ruhsal ve toplumsal** gelişimlerini sağlıklı sürdürebilmelerini sağlamak; **mutlu, sağlıklı, çalışkan ve sorumluluk sahibi** bir toplumun geleceğini güvence altına almak demektir.

okul sağlığı hizmetleri

- Toplumda okul çağındaki bütün çocukların mümkün olan en iyi **bedensel, ruhsal ve sosyal** yönden sağlığa kavuşmalarını sağlamak ve sürdürmek,

okul sağlığı hizmetleri

- çocukların ve **dolayısıyla toplumun** sağlık düzeyini yükseltmek amacıyla öğrencilerin ve okul personelinin sağlığının değerlendirilmesi, geliştirilmesi, sağlıklı okul yaşamının sağlanması ve sürdürülmesi,

okul sağlığı hizmetleri

- öğrenciye ve dolayısıyla topluma sağlık eğitiminin verilmesi için yapılan çalışmaların tümüne **okul sağlığı hizmetleri** denilmektedir.

Okul Sağlığının Özel Bir Grup Olarak Kabul Edilmesinin Nedenleri

Okul Sağlığının Özel Bir Grup Olarak Kabul Edilmesinin Nedenleri

- 1. Bu çağda çocuklar **sürekli bir büyüme ve gelişme** içerisinde (alınan önlemler kalıcıdır)
- 2.Okul kendi **evleri dışında** toplu olarak buldukları ilk yerdir.

Okul Sağlığının Özel Bir Grup Olarak Kabul Edilmesinin Nedenleri

- 3.Bir arada bulunmaları **bulaşıcı hastalıkları** kolaylaştırır.
- 4.Cinsel olgunlaşma belirtileri, **bedensel yapılarında önemli değişiklikler** olur.

Okul Sağlığının Özel Bir Grup Olarak Kabul Edilmesinin Nedenleri

- 5. **Sağlıklı öğrenebilmeleri** için bedensel ve ruhsal yönden **sağlıklı olmaları** gerekir (Görme, işitme...)
- 6. Okul çağını **alma ve etkilenme devresidir**. İyi sağlık bilgisi, doğru davranış, bilinçli toplum.

Okul Sağlığının Özel Bir Grup Olarak Kabul Edilmesinin Nedenleri

- 7. Okul çağında önemli ölüm ve sakatlık nedeni kazalardır.
- 8. Sağlık yönünden eğitildiği zaman **anne, baba ve çevresine** yararlı olur.
- 9. Bir toplumun **sosyal yapısında** okul **önemli** bir rol oynar.

● Okul çocuklarının gelişim özellikleri

● 6-8 yaş

İlköğretim Dönemi Çocukları (6-8 yaş)

- **Somut düşünme** dönemindedirler.
- Daha çok **duyu organları yoluyla** gözlem ve deneyime dayalı bilgi edinirler ve yargıya varırlar.

İlköğretim Dönemi Çocukları (6-8 yaş)

- Büyük ve küçük **kasları gelişim sürecindedir**. İnce ve küçük hareketleri çok iyi yapamazlar.
- Gelişim hızları ve yetenekleri, ihtiyaçları birbirinden **farklıdır** (Aynı düzeyde başarı beklenmemelidir).

● 9-10 yaş

9-10 yaşlarında

- **9-10 yaşlarında** kasları hızlı gelişir.
- Bu nedenle açık havada oynamalarına ve yaşına uygun sporlar yapmalarına fırsat verilmelidir.

9-10 yaşlarında

- Çalışma ve başarılı olma çocuklar için önemlidir.
- Desteklenirse; Başarı
- Eleştirilirse; Aşağılık duygusu

•11-14 yaş

İlköğretim Öğrencileri (11-14 yaş)

- Büyüme hızlanır ve düzensiz bir sıra izler.
- Cinsel olgunlaşma belirtileri artar. Bedensel yapılarında önemli değişiklikler olur.

(11-14 yaş)

- **Zihinsel gelişim** hızlanır.
- Soyut ve mantıklı düşünme yeteneği gelişir.
- Çocukluktan delikanlılığa geçişte duygular önemli rol oynar. Duygusal hayat karmaşıktır.

(11-14 yaş)

- Duygusal gerginlik; Arkadaşlarına aşırı bağlılık, Öğretmenlere hayranlık, Eleştirilere şiddetli tepki, Aileye isyan, Spora düşkünlük.
- Çabuk öfkelenme (Yeni durumlara uyumsuzluk ve hızlı büyüme nedeniyle)

(11-14 yaş)

- karşı cinse ilgi artar. Bu dönemde, hayatlarında arkadaş - akran grupları önemli yer tutar (**Bir gruba ait olma - çete**).
- Kendisine yetişkin gibi davranılmasını ister (**Bağımsızlık**)

●Lise Dönemi

Lise Dönemi;

- Her iki cins **yetişkin görünümü** kazanır ve yetişkinliğe geçiş sarsıntısını yaşar. (Yetişkin olarak kabul görmek)
- Kendini tanıma, bağımsızlık duygusu geliştirme, **akran gruplarıyla uyum içinde olma davranışları** gösterirler.

Lise Dönemi;

- **Yeni arayışlar** içindedirler.
- Hayranı olduğu insanlar ve çeşitli tutkuları vardır.
- Bu dönem **inişli-çıkışlı, fırtınalı** ve çetindir.
- Kimlik arayışı ve rol kargaşası içindedir. **(Bağımsız ve yeterli bir kişilik geliştirme ortamı sağlanmalı)**

Lise Dönemi;

- Başarılı olmaya, meslek seçimine ve karşı cinsle yönelmiştir.
- Ahlaki değerleri olduğu gibi kabul etmek istemezler.
- Zihinsel gelişme doruk noktasındadır.
- Olayları bütün yönleriyle düşünme

Lise Dönemi;

- Hipotez kurma, problem çözme
- Muhtemelle gerçeği ayırma
- Gelecek kaygısı

OKUL SAĞLIĞI HİZMETLERİ

- **Sağlık Kontrolleri**
- **a. Okula Kabul Muayenesi**
- Normal çocuklar
- Gözlem gerektirenler (sık periyodik muayene)
- Özel eğitime gereksinimi olanlar (görme-ışitme)

● **b. Dönemsel-Sistemik Muayeneler**

- En az yılda bir kez.
- Amaç; Erken tanı, erken tedavi
- Görme kontrolü (şaşıklık, miyopi, hipermetropi vs.)
- İşitme kontrolü

- Ağız ve diş sağlığı kontrolü (diş fırçalama tekniği, çürük diş vs) genel muayenesi.
- İlköğretim süresince 2 kez, Lise süresince 1 kez Büyüme-gelişme kontrolü (boy uzunluğu- vücut ağırlığı ölçümü, yaşa göre mental gelişim)

Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma

- Okula devamsızlıkta birinci sıradadır.
- Genel Önlemler
- *Sınıfların kalabalık ve sıkışık olmaması
- *Her çocuğun ayrı bir kitaba sahip olması
- *Hastalık şüphesi olan çocuğun hızla muayeneye sevk edilmesi

Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma

- *Bulaşıcı hastalığı bulunan çocuğun iyileşinceye kadar okuldan uzaklaştırılması
- *Belirli aralıklarla dezenfeksiyon uygulanması
- *Çocukların temizlik kontrollerinden geçirilmesi
- *Ağır epidemilerde okulun kurul kararı ile kapatılması

● **Özgün Önlemler**

- Düzenli sağlık kontrolleri
- Aşı, serum
- Kritik durumlarda kemoprofilaksi

Okulda Sağlık Eğitimi

- **Amaçları**
- Sağlığın önemini anlatmak, bilgilendirmek
- Sağlıklarını en yüksek düzeyde tutacak davranışlar kazandırmak
- Eksik bilgilerini tamamlamak
- Yanlış tutum ve davranışları değiştirmek

Kazandırılacak Bilgiler

- Vücut organları ve işlevleri
- Sağlığı olumsuz etkileyen etmenler-önlemler
- Çevreyi kirleten etmenler, alınacak önlemler
- Gelişme dönemlerinde uygun beslenme

Kazandırılacak Bilgiler

- Kişisel hijyen, bulaşıcı hastalıklar ve korunma önlemleri
- Kazalar ve korunma önlemleri
- Sağlık hizmeti veren kurum ve kişiler ve bunlardan nasıl yararlanılacağı...

Kazandırılacak Davranış ve Tutumlar

- Daha sağlıklı bir yaşam için çaba harcama
- Dengeli beslenme, uyuma, çalışma, eğlenme
- Zararlı alışkanlıklardan kaçınma (sigara, alkol..)
- Olumlu sağlık davranışlarından kıvanç duyma

Kazandırılacak Davranış ve Tutumlar

- Kendisinin ve çevresindekilerinin sağlığını korumada görev alma isteği
- Çevreyi temiz tutma, koruma
- Dengeli ruhsal yaşam.

OKUL ÇOCUKLARINA VERİLECEK SAĞLIK EĞİTİMİ

- **İlköğretim Çocukları (6-12 yaş)**
- **Sağlıklı beslenme;**
- **Kişisel hijyen;** Vücut temizliği, Ağız ve diş bakımı, Çamaşırların temizliği
- **Bölgesel hastalıklar,** guatr, sıtma, trahom, paraziter hastalıklar vs.

- **Hastalıklardan korunma;** Mikrop nedir? Nasıl bulaşır? Aşı nedir? Niçin aşılanmalıdır? Sporun yararları, Temiz hava ve güneşin yararları, Sağlıklı giyinme, Kazalardan korunma, İlk yardım
- **Çevrenin temizliği ve bakımı,** çöplerin toplatılması ve yok edilmesi, sağlığa uygun tuvalet nasıl olmalıdır?

İlköğretim Çocukları (13-15 yaş)

- Ergenlik ve delikanlılık dönemi
- Cinsel eğitim
- Sigaranın zararları
- Alkolün zararları
- Uyuşturucu maddelerin zararları
- Madde bağımlılığı
- Boş zamanları değerlendirme konularında eğitim yapılmalıdır
- Yanlış zayıflama diyetleri önlenmelidir.

SAĞLIK EĞİTİMİNİN İLKELERİ

- Sağlık eğitiminden aile-okul ve toplum birlikte sorumludur.
- Okul programının bir parçası olarak görülmeli
- Etkili sağlık eğitimi, sağlık alanında uzman olanların işbirliğine ve desteğine muhtaçtır.

SAĞLIK EĞİTİMİNİN İLKELERİ

- Öğretmenin sağlığının desteklenmesi; eğitim ve öğretimin niteliğine ve maliyetine etki eder
- Öğretmenin mesleki bilgi, beceri ve davranışı kişisel girişimleri eğitimin en önemli unsurudur
- Doğru sağlık uygulamaları ve alışkanlıkları geliştirilmelidir.

Okul Sağlığı Ekip Üyeleri

- * Okul doktoru
- *Okul sağlığı hemşiresi
- * Sınıf öğretmeni
- * Beden eğitimi öğretmeni
- * Okul psikologu
- *Sosyal hizmet uzmanı
- *Diyetisyen/beslenme uzmanı

OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN GÖRE YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- **OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN GÖRE YETKİ VE SORUMLULUKLARI**
- Öğrencilerin ve okul personelinin sağlığının korunması ve geliştirilmesinden sorumludur.
- **Çalıştığı birim:** Okullar

- a) Görev yaptığı okulda **okul sağlığı hizmetleri ile ilgili sorunları, gereksinimleri saptar ve okul idaresine bildirir.**
- b) Sağlık risklerinin **erken** tanınması ve uygun girişimlerin planlanması, gereken önlemlerin alınması konusunda okul idaresiyle koordinasyonu sağlar.

- c) Sağlık biriminin **malzeme ihtiyaç listesini** tespit eder ve okul idaresine bildirir.
- d) Okul çalışanı ve öğrencilere ait **sağlık kayıtlarının tutulması ve muhafaza edilmesinde** sağlık ekibiyle birlikte sorumluluk sahibidir.

- e) **Hastalanan veya acil müdahale gereken öğrenci ve okul çalışanınin**, hekim istemi doğrultusunda **tedavi ve bakıma yönelik** hemşirelik hizmetlerini planlar, uygular, değerlendirir ve hemşire gözlem formuna kayıt eder.

- f) Okulda çevre sağlığını ilgilendiren durumları kontrol eder, değerlendirir ve okul idaresini bu konuda bilgilendirir.

- g) Okulda öğrencilere, doğru sağlık bilgilerinin aktarılması ve sağlık konusunda olumlu davranışların kazandırılması amacıyla **Sağlık Eğitimi faaliyetleri planlar ve yürütür.**

- h) Okulda yapılan **ruh sağlığı** çalışmaları;
- madde bağımlılığı,
- yeme bozukluğu,
- dikkat bozukluğu,
- Öğrenme bozukluğu,

- depresyon,
- anksiyete,
- antisosyal davranış ve
- saldırıcılık.. vs.) sonucunda sorun saptanan **öğrenci, öğretmen ve ailesi arasında işbirliği** sağlar ve ilgili durumda sağlık danışmanlığı yürütür.

- i) Okul temizliğini yürüten personele tuvalet temizliği sınıf temizliği... vs. konularında sağlık eğitimlerini planlar, yürütür ve denetler.

- j) Okul mutfağında görev alan personele kişisel hijyen, kantin hijyeni ve besinlerin satın alınmaları, saklanmaları, işleme, işlendikten sonra saklama vb. konularında sağlık eğitimlerini planlar, yürütür ve denetler.

- k) Düzenli periyodik olarak okulun sağlık raporunu oluşturur ve okul idaresine bildirir.
- l) Öğrencilerin **fiziksel ve psikolojik potansiyellerini fark edip ortaya koymalarını sağlamak, özgüvenlerini geliştirmek amacı** ile okulda görev alan öğretmenler, öğrenci ve aile arasında koordinasyonu sağlar.

- m) Öğrencilerin fiziksel büyüme ve gelişimleri için sınıf öğretmeni, beden eğitimi öğretmeni, rehberlik öğretmeni ile öğrenci ve aile arasında **koordinasyonu sağlar**.

- n) Okulda sağlığı geliştirme davranışları konularında öğrenci, aile ve öğretmenlere **danışmanlık yapar**.

- o) Kronik hastalığı ve alerjileri olan öğrenciler için öğrencinin kendisi, aile ve öğretmenine **sağlık danışmanlığı yapar**.
- p) Bulaşıcı hastalıkların önlenmesinde öğrenciler, aileleri ve öğretmenleri arasında **koordinasyonu sağlar ve sağlık danışmanlığını yürütür**.

- q) Okul sağlığı **araştırma hizmetlerinin yürütülmesi ve geliştirilmesinde** okul sağlığı ekibinin diğer yeleri ile işbirliği yapar.

- r) **Kazalardan korunma ve güvenlik önlemlerinin geliştirilmesinde** ğrenci, aile, okul yönetimi ve eğitimcilerle işbirliği içerisinde çalışır.

OKULDA ÇEVRE SAğLIğI

- Okul evresi kavramı çocuğun okul yaşamında **karşılaştığı tüm fiziksel ve sosyal çevreyi** kapsamaktadır.
- Bu fiziksel çevrenin nasıl olması gerektiği **“Okul Binalarının Standartlarıyla” Türk Standartları Enstitüsü** tarafından belirlenmiştir.

- Okul sağlığı çalışmalarını yürüten sağlık kuruluşu öğrencilerin muayenelerinin yanı sıra okul fiziksel yapısının uygunluğunu da kontrol etmeli, gerekirse okul yöneticilerini uyarmalıdır. Sağlık memuru ya da hemşire bu kontrolleri yapabilir.

- Okullar, çevrelerindeki yollarda **trafik düzenlemesi için gerekli önlemleri aldirmek ve almaktan** sorumludur,

- Çocuklar ve gençler, **bir yılın yarından fazla süresini**, okul ve çevresinde geçirmektir. Bu ocuğun mental ve ruhsal gelişimini etkiler.

- Okul çevresi **temiz su ve sanitasyon** olanaklarına sahip olmalı;
- öğrencileri **bulaşıcı hastalıklardan korumalı**,
- ayrımcılıktan, tacizden, istismardan,
- **kazalardan ve şiddetten korumalı**;
- **sigara, içki ve ilaç-uyuşturucu** kullanımını yasaklamalıdır.

- Okul çevresinin öğrencilere örnek oluşturacak şekilde olması gerekir.

Okul Binaları

- Okul Binalarının Konumları: "İlköğretim Yasası'na uygun olarak okulların, öğrencilerin kolaylıkla gidip gelebilecekleri bir yerde, **hapishane, meyhane, kahvehane, bar** gibi yerlerden en az **100 m uzaklıkta** olmaları gerekmektedir.

- Ayrıca **anayola, tren yoluna ve gürültülü, koku, duman çıkaran fabrika** yakınına yapılmamaları gerekmektedir.
- Okul, çocukların evlerine 3-4 kilometreden fazla uzaklıktaysa, uygun **taşıma servisleri** bulunması gerekir.

- Okul binaları, **yedi katı geçmemeli**,
- **koridor sisteminde inşa edilmeli**, binaların uzunluğuna koridor bir cepheye, derslikler bir cepheye yerleştirilmelidir.
- Bu şekilde koridor sistemi ile en uygun aydınlatma ve havalandırma sağlanmış olur.

- Ayrıca, okulun yapıldığı bölgenin su ve kanalizasyon şebekesi, okulun şebekeye getireceği yükü karşılayabilecek yeterlilikte olmalıdır.
- Okullar gaz veya sıvı sızıntısının olabileceği dolgu bölgeleri üzerinde olmamalı, toprağı kuru ve drenajı yeterli olmalıdır.

Okul Binasının Yapı Malzemesi:

- Okulun yapılarında kullanılacak malzeme iklim ve arazi koşullarına uygun olarak seçilmek zorundadır.
- Okul inşaatlarında ısı ve nem yalıtımı yapabilen malzeme kullanılmalı,
- okul binasının hiçbir bölümünde herhangi bir amaçla kesinlikle asbest maddesi kullanılmamalıdır.

- Okul binasının zemini kolay temizlenebilir, düz, pürüzsüz olmalı, kazalara olanak vermemelidir.
- Fare ve kemiricilerin girip çıkmalarına elverişli ortam yaratmamalıdır.

- Bu nedenle sağlıklı okul çevresi için zeminin beton olması, duvar diplerinin, süpürgeliklerin düzenli ve tam olması gerekmektedir.
- Tahta döşemeler yangın nedeni ile sakıncalı görülmektedir.

Okul Bahçesi;

- Okul bahçelerinin, öğrenci başına **5 m²** düşecek genişlikte, düzgün, toz ve çamura uygun olmayan, çevresi duvarlarla çevrili, ağaçlıklı olması gerekmektedir.
- Bahçenin çevresi duvarlarla çevrili ve ağaçlı olmalı, tüm okul için en az **400 m²** olacak şekilde düzenlenmelidir.

- Okul bahçesinin zemini düşüp yaralanmaya neden olmamak için girintili çıkıntılı olmamalı, gereksiz basamak, engel, havuz veya beton bariyer bulunmamalıdır.
- Ağaçların diziminde güneş ışıklarının derslik içine girmesini engellemeyecek biçimde en az 5 metre uzaklıkta olmasına dikkat edilmelidir.

- Ağaçlandırma için **alerjik polen yaymayan, dikensiz ağaç türleri** seçilmeli, oyun sırasında oluşabilecek kazaları önlemek için ağaçların dal veya benzeri uzantıları düzenli olarak budanmalıdır.

- Aalar sağlık kuruluşları tarafından izin verilen pestisitlerle ve sadece tatil donemlerinde ilaçlanmalıdır.

Derslikler:

- **Derslikler:** Okul binasının guney ve guneydoğu tarafında yerleştirilmelidir.
- ogrenci başına **2 m2 alan**,
- **4-5 m3** hava hacmi duşmeli,
- sınıfların uzunluğu 9 metreden fazla olmamalıdır,
- sınıfın genişliği işık koşullarına gore değerlendirilir, yaklaşık **6 m. uygundur.**

Derslikler:

- Sınıflarda ogrenci sayısı **azami 30-35 kişi** olmalıdır.
- Aynı koridora açılan derslik kapılarının karşılıklı olmaması, panik halindeki çıkışlarda dersliğin kolay boşaltılması için gereklidir.

Pencereler:

- **Pencereler:** ogrenci sıralarının solunda bulunmalıdır.
- Pencere byklğu, döşeme yüzeyinin en az beşte biri kadar olmalıdır.
- Pencerelerin zeminden yüksekliliği 120 cm olmalıdır,

Pencereler:

- Pencerelerin st bölümleri, havalandırmayı sağlayacak teknik özelliklere sahip olmalıdır.
- Güneşin direkt işıklarına maruz kalan sınıflarda perde olmalıdır.
- Birden fazla katlı okullarda, st katlardaki ogrencilerin pencerelerden sarkmalarını önleyici tedbirler alınmalıdır.

Merdivenler:

- **Merdivenler:** Yangına dayanıklı olmalı, **genişliği en az 2 m**, olmalı,
- basamaklar ogrencinin yürürken, koşarken kaymasını engelleyecek malzemeye kaplanmalıdır.
- Basamak yüksekliliği **15 cm.i** geçmemeli, derinliği **30 cm.ye** ulaşmalıdır.

- 300'den fazla öğrenci bulunan okullarda çift merdiven bulunmalıdır.
- Üç basamaktan fazla merdivenler için korkuluk yapılmalı ve bunlar öğrencilerin kaymasını engelleyecek şekilde olmalıdır.

Isıtma:

- **Isıtma:** Derslik ve koridorların sıcaklığı 18 dereceden az olmamalıdır,
- Sıcaklık ders başında 17-18 derece olduğunda, ders içinde kendiliğinden 19-20 dereceye ulaşacaktır.
- Fazla ısıtmadan kaçınılmalıdır.

- Isıtma soba ile yapılıyorsa, düzenli aralıklarla baca ve boruların bakımı yapılmalı,
- kapalı ortam hava kirliliğine karşı önlemler alınmalı,
- kullanılan yakıtın özelliklerine göre güvenlik önlemleri sağlanmalıdır.

- Isıtma kalorifer ile yapılıyorsa, radyatörlerin önü ısı çıkışına engel olmayacak ve çarpma, düşme gibi kazaları önleyebilecek şekilde kapatılmalıdır.

Sıra, Tabure ve Sandalyeler:

- Bunlar, ergonomik, öğrencilerin ayaklarının yere değmesini, yazı tahtasını rahatlıkla görebilmesini, ayakta rahatlıkla durabilmesini sağlayacak özelliklerde olmalıdır,

Duvarlar:

- Ses geçirmeyecek kalınlıkta olmalı, gözü yormayan, aydınlanmaya yardımcı mat ve açık renk boyanmalı, temizliğin kolay yapılabilmesi için yağlı boya tercih edilmelidir.
- Duvarların birbirleri ile kesiştikleri yerlerin hafifçe yuvarlak olması sağlanmalıdır.

Koridorlar:

- Dershane koridorları **en az 3 m.** genişliğinde olmalı, iyi aydınlatılmalı ve havalandırılmalı, basamak bulunmamalı ve yıkanabilir malzemeyle kaplanmalıdır.

Alt Yapı Tesisleri

- **Su Durumu:** Okulun su kaynağı belirlenirken biyolojik, fiziksel ve kimyasal özellikleri incelenmeli ve kaynağın kirlenmemesi için gereken önlemler alınmalıdır.
- Okulda su deposu kullanımı varsa depolar belirli aralıklarla temizlenmeli ve içindeki su uygun şekilde klorlanmalıdır.

- Öğrencilerin klorlanan şebeke suyundan tuvalet dışında bir yerden tercihan koridorlara çıkartılan muslukları yukarı çevrilmiş çeşmelerden içmeleri dizanteri, tifo, sarılık gibi hastalıklarından koruyacaktır.

Okul İçinin Temizliği:

- Islak silme uygulanmalı, elektrik süpürgesi kullanılmalı, tuvaletlere belirli zamanlarda dezenfektanlar kullanılmalı, yemekhanelerde vektör kontrolü yapılmalıdır.

Tuvalet Durumu:

- **20 kız öğrenci için bir kabin,**
- **40 erkek öğrenci için bir kabin ve iki pisuar,**
- **60 öğrenci için bir lavabo** bulunma zorunluluğu vardır.
- Ayrıca, her 5 erkek ve 2 bayan öğretmen başına birer tane tuvalet bulunmalıdır.

- Tuvalet kabinlerinin içine çöp kovası konulmalı ve kabin kapısı arkasında en az bir adet askılık bulunmalıdır.

- Lavabolar, her 4 kız kabini ve her 2 erkek kabini için bir lavabo olacak sayıda olmalıdır.
- Lavabolar öğrencilerin rahat kullanacakları bir yükseklikte olmalı ve yanlarında çöp kovaları bulunmalıdır.

Çöpler:

- Okul çöpleri kokuya, vektör, haşere ve kemirici üremesine ve barınmasına olanak vermeyecek, çevrenin görüntüsünü bozmayacak şekilde toplanmalı ve yok edilmelidir.

- Okul bahçesinin çeşitli yerlerine kapaklı, paslanmaz ve sızdırmaz özelliklere sahip yeterli sayıda çöp kapları konulmalı ve bunlar günlük olarak temizlenmelidir.

Elektrik Tesisatı:

- Dershanelerde ve okulun diğer bölümlerinde elektrik tesisatıyla ilgili olarak TS'de belirtilen güvenlik kuralları ve elektrik çarpmasına karşı korunma kuralları uygulanmalıdır.

Kazalar ve Yangın Önlemleri

- Yangına karşı zemin döşemesi, dershane elemanları, dekorasyon malzemesi, ve benzerlerinin yapımında kullanılan malzemeler kolay tutuşmayan ve yandıklarında zehirli madde çıkarmayan maddelerden yapılmalıdır.

- Katlarda yangın söndürücüler olmalı bunların kullanım şekilleri üzerlerinde tarif edilmeli, çeşitli eğitimlerle tüm okul personeline ve öğrencilerine öğretilmelidir.
- Okullardaki laboratuvarlar, yemekhaneler, mutfaklar vb. mekanlarda gerekli yangın önlemleri alınmalıdır.

- Bir yangın anında binayı acele terk edebilmek için yangın çıkışları belirlenmeli ve bu çıkışlar her an kullanıma olanak verecek şartlarda bulundurulmalıdır.

İlk yardım

- Her okulda bir ilkyardım ve tedavi odası bulunmalıdır.
- Burada özellikle okul ve çevre sağlığı konusunda eğitim almış bir okul hemşiresi istihdam edilmelidir.

- Bunun için 15 m2 büyüklüğünde bir ilkyardım odasının olması, yoksa en azından ilkyardım için yeterli miktarda iyot, pamuk, sargı bezi gibi tıbbi malzemelerin ilkyardım dolaplarında bulundurulması gerekmektedir.